

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ความรับผิดชอบทางกฎหมายในความเสียหายที่เกิดจาก
ผลิตภัณฑ์จีเอ็มโอ

ชื่อผู้เขียน : นางภคพร สุวรรณทัต

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2545

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รองศาสตราจารย์ ดร. กัลยา ตันศิริ ประธานกรรมการ
2. อาจารย์ ดร. นเรศ ดำรงชัย

ผลิตภัณฑ์จีเอ็มโอ ซึ่งเป็นผลผลิตจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ด้วย
วิทยาการเทคโนโลยีชีวภาพตัดต่อยีน ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งในกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทุก
ประเทศไม่สามารถปิดกั้นหรือหลีกเลี่ยงได้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม แม้ว่าวัตถุประสงค์
ประสงค์ในเบื้องต้นของผลิตภัณฑ์จีเอ็มโอในรูปแบบต่าง ๆ เช่น พืช ผัก ผลไม้ อาหาร
เสริม เครื่องดื่ม ยารักษาโรค เมล็ดพืชและผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปอีกหลายชนิดนั้น ถูกคิดค้น
ขึ้นเพื่อให้เกิดความประโยชน์แก่มนุษยชาติ และเป็นผลดีแก่ส่วนรวมในด้านการเกษตร
และอาหาร ด้านการแพทย์และสาธารณสุข การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการอุตสาหกรรม
ต่าง ๆ ก็ตาม แต่ทุกสิ่งมีสองด้านเสมอตราบใดที่ยังไม่มีการพิสูจน์หรือยืนยันทางวิทยาศาสตร์
ถึงความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ใหม่อย่างผลิตภัณฑ์จีเอ็มโอว่าจะไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยง
หรือความเสียหายต่อสุขภาพมนุษย์ เกษตรกรรม สิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรม การค้าด้วยแล้ว
ไม่มีใครบอกได้ว่าผลิตภัณฑ์จีเอ็มโอเป็นทางเลือกที่ไม่มีโอกาสได้เลือกมากเท่าไรหรื
ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์จีเอ็มโอเริ่มวางขายในท้องตลาดทั่วโลก ดังนั้นวิสัยทัศน์นี้ได้มุ่งเน้น
ศึกษาถึงปัญหาของผู้เสียหายไม่ว่าจะเป็นผู้บริโภค เกษตรกร สิ่งแวดล้อมหรือผู้ประกอบการ
อุตสาหกรรมที่ต้องเกี่ยวข้องกับการบริโภคหรืออุปโภคผลิตภัณฑ์จีเอ็มโอ ใน
ประเด็นเรื่องกำหนดความรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้นจากผลิตภัณฑ์จีเอ็มโอ

จากการศึกษาพบว่า ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่ใช้บังคับโดยตรงกับผลิตภัณฑ์จีเอ็มโอ กฎหมายที่มีอยู่ในขณะนี้ยังไม่สามารถให้ความคุ้มครองผู้เสียหาย สิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรมได้อย่างเพียงพอและแท้จริง ทั้งนี้หากได้ศึกษาเปรียบเทียบกับสหภาพยุโรป แล้วพบว่า ในสหภาพยุโรปมีการให้ความคุ้มครอง ผู้เสียหายจากการบริโภคหรืออุปโภค ผลิตภัณฑ์จีเอ็มโอ สิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรมในหลายด้าน

ในการนี้ ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะมาตรการทางกฎหมายในการกำหนดความรับผิดชอบ ความเสียหายที่เกิดจากผลิตภัณฑ์จีเอ็มโอและมาตรการอื่น ๆ ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ปรับใช้หรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเดิม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 การผลัการะการพิสูจน์ นำหลักกฎหมายละเมิดมาใช้ร่วมกับกฎหมาย เฉพาะ เช่น กฎหมายอาหาร กฎหมายยา โดยถือว่าผู้ที่ทำกรฝ่าฝืนกฎหมายอันมีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องคุ้มครองบุคคลอื่น ให้ถือว่าผู้ฝ่าฝืนเป็นฝ่ายผิด

1.2 การคุ้มครองผู้บริโภค กำหนดให้การประกอบธุรกิจผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง จีเอ็มโอเป็นธุรกิจที่ถูกควบคุมฉลาก

1.3 การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม นำหลักการทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบ สิ่งแวดล้อมที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 มาบังคับใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ

2. ออกกฎหมายใหม่โดยตรง โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับ หลักความรับผิดชอบ ข้อต่อผู้ และการการพิสูจน์ ประเภทของความเสียหาย อายุความในการฟ้องร้อง การขออนุญาต ประกอบกิจการ การนำเข้า หน้าที่ของผู้ผลิตและจำหน่าย การเยียวยาความเสียหาย

3. มาตรการอื่น ๆ เช่น มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ เช่น การจัดตั้งกองทุนทดแทน จีเอ็มโอ การประกันภัย การเก็บภาษี มาตรการทางปกครอง เช่น การพักหรือเพิกถอนใบ อนุญาตประกอบการ การริบทรัพย์ เป็นต้น

Thesis Title : Product Liability Concerning Gmos Products

Student's Name : Mrs. Phakaporn Suwannatat

Degree Sought : Master of Laws

Academic Year : 2002

Advisory Committee :

1. Assoc. Prof. Dr. Kalaya Tansiri Chairperson
2. Dr. Nares Damrongchai

Genetically Modified Organisms (GMOs) are the outcome of modern scientific development in genetic engineering technology and became a part of globalization which no one can obstruct or avoid directly or indirectly. GMOs are being used wholly or as part of ingredients in many products; they can be in several forms, such as plants, vegetables, fruits, supplements, beverages, medicines, seeds and other food products. Although the fundamental purpose of is to render benefits to mankind and the general public in agriculture, foods, medical treatment, health, environmental protection and industry, there are always concerns about their risk to human health, agriculture, environment, industry and trade.

This research focuses on the problems between injured parties (e.g. consumers, farmers), and entrepreneurs who sell GMOs products. The problems considered here involve the issue of liabilities arising from damage

due to GMOs, not only from consumption of consumer products but also the affect on the environment.

Having studied, the author found that at present there is no relevant law applicable to liabilities directly related to GMOs products in Thailand. The existing laws do not adequately and efficiently protect injured parties, environment and industry. In comparison, the EU provides several protective measures that cover injured parties who may suffer damages from the consumption of GMOs, which also cover the environment and industry in several respects.

In this regard, the author proposes suggestions on legal measures to determine liabilities arising from GMOs and other measures as follows:

1. Apply or amend the existing laws with the following details:

1.1 shifting the burden of proof by applying tort laws to specific laws, such as food laws, medicines laws whereby the violator of laws of which the purpose is to protect the other party shall be presumed to be guilty;

1.2 protecting the consumers by demanding any business involving GMOs products to subject to mandatory labeling requirements;

2. Enact new laws detailing the liability principles, defenses and burden of proof, types of damage, prescription, prosecution, permission for undertaking of business, import, duties of manufacturers and distributors and remedy.

3. Adopt economic measures such as establishment of GMOs fund, insurance, tax collection, tradable permit, and administrative measures such as suspension or revocation of license, etc.